

V Bruseli 19. júla 2021
(OR. en)

10968/21

HYBRID 48
DISINFO 25
AG 69
CYBER 216
DIGIT 103
AUDIO 72
FREMP 216
CMPT 12

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Osobitná správa Európskeho dvora audítorov (č. 9/2021) s názvom „Dezinformácie s vplyvom na EÚ: boj zatiaľ zvládame, ale ešte nie je vyhrané“ - závery Rady (19. júla 2021)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 9/2021 s názvom „Dezinformácie s vplyvom na EÚ: boj zatiaľ zvládame, ale ešte nie je vyhrané“, ktoré sa prijali na 3 809. zasadnutí Rady 19. júla 2021

Závery Rady o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 9/2021 s názvom „Dezinformácie s vplyvom na EÚ: boj zatiaľ zvládame, ale ešte nie je vyhrané“

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

- (1) VÍTA osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 9/2021 s názvom **„Dezinformácie s vplyvom na EÚ: boj zatiaľ zvládame, ale ešte nie je vyhrané“** (ďalej len „správa“) a BERIE NA VEDOMIE zistenia a odporúčania Dvora audítorov týkajúce sa riešenia dezinformácií;
- (2) PRIPOMÍNA príslušné závery Európskej rady¹ a Rady², UZNÁVA, že je potrebné posilniť a ďalej rozvíjať úsilie súvisiace s existujúcimi a novými iniciatívami, ako sú akčný plán pre európsku demokraciu³, akčný plán proti dezinformáciám⁴, Kódex postupov proti šíreniu dezinformácií⁵ a akčný plán pre médiá a audiovizuálny sektor⁶ vrátane hľadania adekvátnych riešení v rámci legislatívnych rokovaní týkajúcich sa návrhu aktu o digitálnych službách, a inými iniciatívami, ako aj stavať na tomto úsilí s cieľom chrániť Európsku úniu, jej členské štáty, občanov Únie a inštitúcie EÚ pred dezinformáciami, a OPĎTOVNE PODČIARKUJE, že je potrebné pomôcť krajinám v susedstve EÚ a na západnom Balkáne pri budovaní odolnosti voči dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu;

¹ Najmä závery Európskej rady z júna 2019, marca 2019, decembra 2018, októbra 2018, júna 2018, marca 2018, júna 2015 a marca 2015.

² Predovšetkým závery o posilnení odolnosti a boji proti hybridným hrozbám vrátane dezinformácií v súvislosti s pandemiou COVID-19 (ST 13626/20), závery o komplementárnom úsilí zameranom na zvyšovanie odolnosti a boj proti hybridným hrozbám (ST 14972/19), závery o ochrane slobodného a pluralitného mediálneho systému (ST 13260/20).

³ ST 13678/20 INIT

⁴ JOIN(2018) 36 final

⁵ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=54454

⁶ COM(2020) 784 final

- (3) PRIPOMÍNA svoje úsilie o zlepšenie opatrení zameraných na riešenie dezinformácií vrátane manipulácie s informáciami zahraničnými aktérmi a OPÄTOVNE POTVRDZUJE svoju pozíciu, že hoci riešenie hrozieb, ako sú dezinformácie, zostáva primárnou zodpovednosťou členských štátov v súlade so závermi Rady z decembra 2019, vyžaduje si komplexný celovládny a celospoločenský prístup s dobre fungujúcou spoluprácou a koordináciou, ako sa uvádza v záveroch Rady z decembra 2020⁷;
- (4) ZDÔRAZŇUJE, že pri všetkých opatreniach na riešenie dezinformácií sa musia dodržiavať ľudské práva a základné slobody, najmä sloboda prejavu, ako aj demokratická verejná diskusia, zároveň sa musí zaručiť prístup k informáciám a sloboda médií, a to aj počas obdobia volieb;
- (5) UZNÁVA pokrok dosiahnutý pri vykonávaní akčného plánu proti dezinformáciám v súlade s príslušnými závermi Rady a KONŠTATUJE, že odvtedy sa prijalo viacero iniciatív vrátane zriadenia systému včasného varovania, ktorý sa stal dôležitým nástrojom pre inštitúcie EÚ a členské štáty na výmenu informácií a umožnenie vykonávania spoločných činností, a to aj prostredníctvom spolupráce s medzinárodnými partnermi, ako je skupina G7 a NATO;

⁷ ST 13626/20.

- (6) UZNÁVA, že oddelenie ESVČ pre strategickú komunikáciu a jeho pracovné skupiny (pracovná skupina East Stratcom, pracovná skupina pre západný Balkán, pracovná skupina juh) zohrali kľúčovú úlohu pri podpore širšieho úsilia EÚ zameraného na riešenie dezinformácií a významne prispeli k lepšej informovanosti a zviditeľneniu dezinformačných činností a naratívov, a to aj prostredníctvom činností ústredného projektu EUvsDisinfo, a to aj v súvislosti s pandémiou COVID-19, ako sa uvádza v spoločnom oznámení z roku 2020⁸, a PRIPOMÍNA svoju pozíciu zo svojich záverov z decembra 2020, v ktorých Rada vyzvala Komisiu a vysokého predstaviteľa, aby vypracovali holistický, systematický a proaktívny prístup k riešeniu rôznych javov, prostredníctvom komplexného úsilia zo strany EÚ a členských štátov realizovaného cez škálu opatrení od preventívnych opatrení, odhaľovania, kvalifikácie a identifikácie zdroja, až po primerané a účinné politické reakcie, ktorými by sa nepriateľským zahraničným štátnym a neštátnym subjektom mohli zvýšiť náklady na takúto činnosť, a to budovaním spoločenskej odolnosti, ochranou integrity verejnej diskusie a inými prostriedkami;
- (7) UVEDOMUJE SI nadchádzajúce výzvy, ktoré súvisia s čoraz väčšou dômyselnosťou dezinformácií, diverzifikáciou aktérov a rýchlym vývojom nových technológií, a VYZÝVA Komisiu a vysokého predstaviteľa, aby Radu pravidelne informovali o najnovších trendoch a opatreniach prijatých na riešenie výziev, ktoré dezinformácie vyvolávajú; Rada v tejto súvislosti BERIE NA VEDOMIE, že akčný plán pre európsku demokraciu predložený na konci roka 2020 predstavuje dôležitý politický dokument, ktorým sa aktualizujú aspekty akčného plánu proti dezinformáciám;
- (8) PRIPOMÍNA svoju pozíciu uvedenú v záveroch Rady z decembra 2020 a VYZÝVA všetky zainteresované strany, aby naďalej zvyšovali svoje úsilie a podporovali vykonávanie cieľov vymedzených v akčnom pláne proti dezinformáciám pri zohľadnení rýchlo sa meniaceho digitálneho a tradičného mediálneho prostredia a súvisiacich výziev, ako je potreba ďalej zlepšovať mediálnu gramotnosť a pracovať na komplexnej stratégii mediálnej a digitálnej gramotnosti pre celú EÚ s cieľom posilniť pluralizmus, nezávislosť a transparentnosť a vymieňať si najlepšie postupy medzi členskými štátmi s cieľom vytvoriť odolnejší demokratický rámec;

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0008&from=SK>

- (9) NABÁDA všetky inštitúcie, orgány a agentúry EÚ, aby zlepšili svoju medziinštitucionálnu a vnútroinštitucionálnu koordináciu s cieľom zabezpečiť, aby boli reakcie EÚ koherentné a dobre zosúladené s cieľmi uvedenými v akčnom pláne proti dezinformáciám, ako aj v iných súvisiacich politikách a legislatívnych iniciatívach EÚ v oblasti boja proti dezinformáciám;
- (10) ZDÔRAZŇUJE význam riadneho monitorovania a hodnotenia pokroku dosiahnutého pri vykonávaní opatrení na ochranu Európskej únie, jej členských štátov, občanov Únie a inštitúcií, orgánov a agentúr EÚ pred dezinformáciami, a preto VYZÝVA Komisiu a vysokého predstaviteľa, aby zvážili, ako posilniť vyvodzovanie zodpovednosti vrátane možnosti vytvoriť štruktúru na informovanie verejnosti a posilnenie postavenia občianskej spoločnosti pri vykonávaní takýchto opatrení, nad rámec podávania správ Rade;
- (11) VÍTA plánované iniciatívy a prácu prebiehajúcu v kontexte akčného plánu pre európsku demokraciu ako včasné úsilie o aktualizáciu akčného plánu proti dezinformáciám, ako aj v rámci legislatívnych rokovaní o návrhu aktu o digitálnych službách, OPĀTOVNE POTVRDZUJE, že je potrebné vytvoriť vhodný, komplexný a účinný rámec na zvýšenie miery vyvodzovania zodpovednosti online platforiem, ako sa navrhuje v nových politických a legislatívnych iniciatívach, a VYZÝVA Radu, aby sa prostredníctvom svojich príslušných prípravných orgánov neustále zapájala do všetkých ďalších diskusií o vykonávaní a pokroku uvedených iniciatív;
- (12) VÍTA nedávno prijaté usmernenie Európskej komisie k posilneniu Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií a bude pozorne skúmať obsah posilneného Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií, Rada v tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné ďalej posilňovať zodpovednosť online platforiem;

- (13) Opätovne ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité urýchlene postaviť do popredia úsilie príslušných európskych inštitúcií a prideliť im dostatočné zdroje, a naliehavo vyzýva Komisiu a vysokého predstaviteľa, aby spolu s členskými štátmi naďalej posilňovali oddelenie ESVČ pre strategickú komunikáciu vrátane ľudských zdrojov a ďalej rozvíjali systém včasného varovania s cieľom čo najlepšie ho využívať a presadiť, aby sa bežne používal ako komplexná platforma umožňujúca výmenu informácií a poznatkov, budovanie sietí a koordinovanejšiu reakciu na dezinformácie pre členské štáty a inštitúcie EÚ;
- (14) DOMNIEVA SA, že vzhľadom na rastúcu úlohu nových aktérov, ktorí stoja za dezinformačnými kampaňami, by sa mal preskúmať mandát oddelenia ESVČ pre strategickú komunikáciu s možnosťou jeho rozšírenia, a KONŠTATUJE, že takéto preskúmanie musí zohľadniť vyvíjajúce sa prostredie hrozieb vrátane výskytu nových aktérov, pričom sa pri zvažovaní priorít zachová prístup založený na riziku, a musia sa v ňom stanoviť jasné politické ciele oddelenia ESVČ pre strategickú komunikáciu;
- (15) NABÁDA Európske stredisko pre monitorovanie digitálnych médií, aby účinne plnilo svoje ciele a dosiahlo rovnomernejšie geografické pokrytie, a ZDÔRAZŇUJE, že sú potrebné ďalšie opatrenia na podporu mediálnej a digitálnej gramotnosti všetkých vekových skupín, ďalej plurality médií, nezávislosti médií a nezávislej kontroly faktov, s cieľom umožniť občanom a združeniam Únie odhaľovať dezinformácie a iné riziká, ktorých vznik a zvýšený dosah sú spôsobené používaním nových technológií, ako aj zvyšovať informovanosť o nich;
- (16) UISTUJE, že bude v nadchádzajúcich mesiacoch naďalej podrobne skúmať a prerokúvať vykonávanie akčného plánu proti dezinformáciám a nadväzujúcich dokumentov, a to aj vzhľadom na pripomienky predložené v správe. Rada ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité na úrovni EÚ pristupovať k rôznym legislatívnym a politickým iniciatívam v oblasti riešenia dezinformácií koherentným, včasným, vzájomne sa dopĺňajúcim a jednotným spôsobom, a to s ohľadom na zvrchovanosť členských štátov, pričom treba zabrániť akejkoľvek fragmentácii politiky a zdvojovaniu činností.
-